

sira atu haree ninia ikone: bainhira sira tama iha Epifanio nia kuartu, sira hotu hakneak, tanba Kristu nia Futar Oin furak tebes, hanesan ema moris ninian no hateke ba ema ida-idak hanesan nia bele lee iha ema nia laran. Sira hotu hakarak hatene se mak sai Epifanio nia modelu, maibé Epifanio la bele hatán.

Keta buka Kristu nia Futar Oin iha ema ida de'it nia oin, maibé buka Kristu nia Futar Oin iha partikular ema ida-idak nian

Ha'u-nia
orasaun

Na'i, ba Natál ema barak hanoin atu fó prezente ba malu, sira buka buat furak atu fó ba maluk sira ne'ebé sira hakarak agradese. Maibé halo hanesan ne'e la susar; nu'udar sarani tulun ami la'ós atu fó prezente ba maluk sira, maibé atu sai prezente ba sira. Halo ami-nia moris sai prezente ne'ebé la sura, tulun ami atu fó nafatin no ba ema hotu, tanba ami, ida-idak, iha tusan ruma hasoru maluk sira. Halo ami tuir buat ne'ebé S. Lukas hakerek iha Evanjellu, hodi sai ema simples no moris iha pobreza ne'ebé iha buat hotu, katak Kristu!

KONVITE PARTIKULAR

Iha konvite ida ba ó. Ita halo festa ba moris ida... ne'ebé ema hein kleur. Keta preokupa kona-ba prezente atu lori: ida ne'ebé moris sei halo prezente ba ó! Ita sei halo apresentasaun simples de'it: ita sei hateke matan ba matan. La presiza liafuan badak ida ka lian maklokek. Se karik ó hakarak hananu ka dansa, bele de'it, la presiza ensaiu. Keta preokupa kona-ba hatais: ida ne'ebé ó hatais loron-loron mós di'ak. Konvite husu de'it fuan nakloke: nakloke ba mist'ერიu, ba ksolok Pronto atu hahi'i tanba Emanuel, Maromak iha ita leet, mak moris ona.

FORMASAUN ANIMADÓR SIRA ORATÓRIU NIAN (7)

HA'U FIAR JEZÚS NE'EBÉ MORIS HUSI MARIA VIRJEN

Iha enkontru ikus tinan 2013 nian, ita prepara an ba misteriu boot Enkarnasaun nian ne'ebé ita selebra iha Natál. Maski ita refere ba Katekizmu Kreda Katolika nian (KKK), Jezús nia moris mak akontesimentu uniku iha mundu no husi momentu ida ne'ebá istória mós fahe entre tempu molok Jezús no depois de Jezús: Nia iha klaran no ema hotu presiza hola dezisaun se hakarak tuir Nia ka lae.

Juri Gagarin mak astronauta russu ne'ebé dala uluk halo viajen iha universu. Bainhira nia fila, nia hateten: “Ha'u semu hale'u mundu, maibé ha'u la hasoru no haree Maromak ida” Amo Papa Bentu XVI halo komentariu kona-ba fraze ida ne'e no dehan: “Uluk knanain se ita korupara rai ba ita-nia uma no universu ba mundu tomak, ita bele dehan katak sr. Juri halo paseiu ida iha nia uma nia odamatan oin, tanba ita seidaok hatene universu ida ne'e boot oinsá! No mós ita la presiza buka Maromak iha lalehan tanba nia la hela iha planeta ruma, maibé Nia halo An ba ema iha Maria nia knotak no moris iha ita leet (Kf Jo 1,14). Liu husi evangelista sira, ita iha informasaun barak kona-ba Jezús nu'udar ema “istoriku”: Nia moris iha Belem, iha Roma ukun emperadór Augusto no iha tempu Liurai Erode nian no Quirinu nu'udar Governadór Siria nian. Maibé, maski akontesimentu istoriku, bainhira ita reza “Ha'u fiar” ita dehan “Hodi Espiritu Santu nia kbiit...”, nune'e ita rekoñese, iha akontesimentu ida ne'e, Maromak nia grasa no ninia intervensaun. Maromak nia Oan moris iha ita-nia rai hanesan mane bainbain ida. Akontesimentu furak ida ne'e, iha preparasaun husi tempu

Testamentu Tuan nian, hanesan mós surat ba Hebreu sira nian fô hanoin. S. Gregorio Nissa nian haktuir didi'ak situasaun povu Israel nian (no umanidade tomak nian, tan ne'e nia dehan "ami") iha momentu ida ne'ebá: "Ami lakon dalan no hein Maksoin ida, ami dadur no hein Tulun Na'in ida, ami atan no hein Libertadór ida. Tan motivasaun barak ne'e, Maromak nia laran sadi'a no Nia tun to'o vizita ita-nia kondisaun".

Profeta barak fô esperansa ba povu Israel hodi fô hanoin katak Maromak rona sira-nia halerik no Nia sei hakbesik sira. Bele lee pasajen sira tuir mai ne'e no evidénsia povu hein sa loos ka Maromak promete sa de'it ba sira.

* Is 35,1-4

* Is 35, 5-10

* Is 40,1-2

* Is 41,10-14

* Is 54,4-8

* Jer 23,5-6

* Sof 3,14-18

* Sof 3,18-20

* Mi 5,1-3

Ko'alia loos ida ne'ebé hakerek surat ba Hebreu sira hodi dehan: "Iha tempu uluk no ho dalan oi-oin, Maromak ko'alia ba ita nia bei-ala sira husi profeta sira; 2ikus mai iha loron hirak ne'e, Nia ko'alia mai ita liu husi Oan Mane".

Liafuan Enkarnasaun mai husi latinu caro, carnis, katak na'an, hola "na'an ida" hanesan ita-nian, di'ak liu dehan: hola isin ida. Maromak sai ema iha Jezús Kristu.

Tan situasaun hanesan ne'e no buat ne'ebé Maromak hakotu ba ninia povu, S. João hakerek: "Maromak hatudu nia domin mai ita wainhira Nia haruka nia Oan mesak ba mundu, atu ita bele hetan moris husi Nia." (1Jo 4,9): ida ne'e mak Enkarnasaun.

Bainhira Jezús halo An ba ema, Nia la lakon ninia karakteristika Maromak nian: Nia ema no Maromak nafatin. Ida ne'e mistériu boot tebes ne'ebé husi uluk sarani sira koko atu komprende, dala ruma hodi fô esplikaun ne'ebé la loos; balun dehan katak Jezús Maromak de'it, no nia "finje" atu sai ema ka "parese" ema, balun dehan katak hodi halo An hanesan ema, Jezús lakon ninia karakteristika Maromak nian. De faktu Jezús iha "natureza" rua: Maromak nian no ema nian ne'ebé sai ida iha "pesoa" Jezús nian.

S. Paulo, ba ema sira ne'ebé hela iha Galata hakerek: "Wainhira tempu to'o ona, Maromak

haruka nia Oan Mane, ne'ebé moris husi feto, no moris iha ukunfuan nia ukun" (Gal 4,4) hodi espresa aspetu rua ne'e: Maromak nia Oan Mane (aspetu divinu) moris husi feto (aspetu umanu).

Iha Evanjellu, S. João mós dehan: "Maromak hadomi tebes mundu to'o fô Nia Oan Mane mesak, atu ema hotu ne'ebé fiar Nia la bele lakon, maibé hetan moris rohan laek" (Jo 3,16). Maromak ne'ebé ema la bele haree, ho Jezús hatudu ninia Futar oin, tanba nia hakarak hakbesik ema sira ho Ninia domin. "Iha Jezús Kristu, Maromak foti 'oin ema nian' atu bele sai ita-nia belun no maun". Jezús la moris karik, ita la bele hatene loloos Maromak oinsá, ita la bele hatene didi'ak mós ita-nia relasaun ho Maromak, tanba Jezús, hodi sai ema, liu husi ksolok, terus, domin no esperansa hanesan ita ema!

Se imi fô atensaun, iha "Ha'u fiar" temi ema na'in rua nia naran: Maria no Poncio Pilatos, ida ikus nu'udar "modelu" aat nian, Maria nu'udar modelu ba sira hotu ne'ebé hakarak fiar. Tanba Maria simu Maromak nia hakaran no Espiritu Santu nia kbiit. Husi momentu ne'ebé anju Gabriel mosu ba nia, to'o ninia mate, Maria akompaña Jezús nia misaun no apostolu sira nian mós. Se Maria la iha, ita labele komprende Jezús, maibé, liuliu, ita la bele komprende Kreda nia misaun. Maria hanorin mai ita attitude loos atu simu Jezús ne'ebé sei hiit An mai, atu kolabora ho Nia iha planu salvasaun nian, atu halo Kristu hola fali isin iha ita-nia moris loron-loron nian.

ISTÓRIA IDA

Monaku ida ne'ebé hanaran Epifaniu, loron ida deskobre katak Maromak haraik ba nia kapasidade ida: nia hatene pinta ikone furak liu! Tan ne'e nia hakotu atu pinta Jezús nia Futar Oin, maibé nia la hatene atu hetan modelu di'ak ida, ema ida ne'ebé bele espresa terus no ksolok, mate no moris hi'as, moris divina no moris umana. Tanba Epifanio la hakmatek ona ho projetu ida ne'e, nia hahú halo viajen ida iha Europa tomak: nia hateke ba ema ida-idak ne'ebé nia hasoru no buka ema ida ne'ebé bele reprezenta Jezús nia Futar Oin. Nia la'o, la'o lemo rai, maibé la hetan buat ne'ebé nia buka. Kalan ida molok toba, nia repete beibeik liafuan sira husi salmu ida: "Na'i, ha'u buka Ita Futar Oin, keta heli Ita Futar Oin". Bainhira Epifanio dukur, nia mehi anju ida ne'ebé lori fali nia ba ema sira ne'ebé nia hasoru ona hodi hatudu ba Epifanio partikular ida ne'ebé halo ema nia oin sai hanesan Kristu ninian: ksolok noiva nian, inan ida nia laran di'ak, agrikultór ida nia kbiit, ema dadur ida nia ta'uk, ema moras nia terus, ema lepra nia kanek... bainhira Epifanio hader, nia fila ba ninia konventu hodi hahú pinta ikone ida ne'e. Liu tiha tinan ida, Epifanio bolu nia maluk relijiozu

